

Forfatter: Langebek, Jacob

Titel: BREV TIL: Frederik 5. FRA: Langebek, Jacob (1753-03-10)

Citation: Langebek, Jacob: "BREV TIL: Frederik 5. FRA: Langebek, Jacob (1753-03-10)", i *Breve fra Jacob Langebek*, GYLDEN DALSK BOGHANDEL., s. 176. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002054457-000-shoot-L0020544570000086.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Jacob Langebek

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

10. Marts 1753.
[TIL KONGEN.]

Allerunderdanigste Pro Memoria³

Det var Skade, om et Verk, som Sl. Geheime Raad Moths Danske Lexicon, der endnu iblandt hans Arvinger henhviler i Manuscript, og med megen Møie og mange s. 177Aars Arbeid er samlet, skulde i Fremtiden enten blive brugt til Maculatur, eller paa anden Maade forkomme, og blive til ingen Nytte for Publico.

Vel er det saa, at det, enten formedelst Autors Død eller andre Aarsager, ikke er bragt i behørig Stand eller til den Fuldkommenhed, at det kunde trykkes, som det er. Des uagtet kan ikke negtes eller paatviles, at et Verk, som bestaaer af 59. større og mindre Volumina in Folio, jo maae indeholde mange skøne Ting til Oplysning og Forbedring i vort Danske Sprog, og uden Modsigelse maatte kunne være en stor Hielp til at fuldkomme det Danske Lexicon, som Sl. Conferentz Raad Rostgaard havde gjort Udkastning til, og ieg paa Hans Kongl. Majestets allernaadigste Behag i nogle Aar haver arbeidet paa at bringe til Modenhed.

Af det, som ieg deraf har giennembladet, seer ieg nok, at Autors Plan har været meget mere almindelig, end at skrive et Dictionaire alene over det Danske Sprog, i det han tillige tager Geographien med, og det ei alene over disse Nordiske Lande, men og over hele Verden, givende saavidt mueligt Danske Navne til fremmede Lande og Stæder, hvilket mere er en curiositet end til Nytte, helst i disse Tider, man har saa mange gode Bøger af saadan Art, og tiener kun til at gjøre et Lexicon umaadelig stort, som ellers kan blive vidtløftigt nok, naar det ikkun er verbale, uden at det tillige behøver at være reale. Men det er dog altid bedre, at saadant et Manuscript er for vidtløftigt end for kort; thi man kan lettere forkaste det, som er overflødigt, end faa samlet hvad som mangler.

Det, som dette store Arbeid i sær bør skatteres for, er, at Autor ret har beflettet sig paa, derudi at indføre og forklare en stor Deel Terminos Artium i det Danske Sprog, fornemligen af Botanique og Medicinen, hvorudi han, foruden andre Videnskaber, besad en grundig Indsigt: Saa at, om aldrig var andet nyttigt derved, var det alene derfor værdt at høit agte og bevare. Ikke at tale om den Værdi og Navnkundighed, et saa anseeligt Verk har forhvervet s. 178sig af saa illustre og tillige lærd en Forfatter, som Geheime Raad Moth i sin Tid har været¹.

J. Langebeks Breve.

12

Som det er et Arbeid, en particuliere ikke let kan tilforhandle sig, men fortiente at giemmes paa et publique Sted, var det at ønske, at Hans Kongl. Maiest., som med saa høipriselig Omhu søger at ophøie og anseeliggiøre Fædernelandets Sprog og Historie, ville finde det allernaadigst behageligt at afkiøbe Arvingerne dette Verk, for at hensette det enten i sit Kongelige Archiv eller Bibliotek som et Monument i det Danske Sprog og som et af de største og vidtløftigste Manuscripter, nogen Dansk Autor haver efterladt. Hvorved Verket ei alene var befriet fra Undergang, men kunde endog tilbringe mig eller andre, som skal arbeide paa det store Danske Lexicon, en usigelig Nytte og Lettelse.

I. Langebek.

Kiøbenhavn den 10. Martii 1753.